

Roll No.

Code No. 14101

Directorate of Distance Education
ACHARYA FIRST YEAR ANNUAL EXAMINATION- MAY, 2014
Paper 1:: SAHITYA

(काव्यप्रकाश:- १,२,३,४,५,६ उल्लासाः)

Time : 3 hrs.]

[Max. Marks: 100

(Note: Write all answers in ANSWER paper only)

सूचना - पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः। सर्वे समानाङ्काः।

5x20=100

1. काव्यप्रकाशस्य मङ्गलपद्यं व्याख्यात।
2. मम्मटार्यदिशा काव्यकारणं विवृणुत।
3. लक्षणायाः लक्षणं, भेदान् च यथाग्रन्थं प्रतिपादयत।
4. सर्वेषां प्रायशोऽर्थानां व्यञ्जकत्वमपीष्यते इति कारिकां सोदाहरणं स्पष्टयत।
5. लक्षणामूलकव्यञ्जनां साधयत।
6. अभिधानियामकान् विशदयत।
7. मम्मटदिशा काव्यप्रयोजनं विशदयत।
8. " तेनायं द्वादशात्मक " इति कारिकां सोदाहरणं स्पष्टयत।
9. अलङ्कारजगति मम्मटस्य स्थानं निरूपयत।
10. भरतमुनेः रसवादस्य विविधवादान् वर्णयत।

○○○

Directorate of Distance Education
ACHARYA FIRST YEAR ANNUAL EXAMINATION- MAY, 2014
Paper 2:: SAHITYA

Time : 3 hrs.]

(दशरूपके १, २, ३, ४ प्रकाशौ)

[Max. Marks: 100

(Note: Write all answers in ANSWER paper only)

सूचना – पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः। सर्वे समानाङ्काः।

5x20=100

1. अलङ्कारशास्त्रे दशरूपकस्य स्थानं प्रमाणयत।
2. नृत्यनाट्ययोः स्वरूपं भेदांश्च विशदयत।
3. पताकास्थानकस्य प्रभेदसहितं स्वरूपपरिचयं कुरुत।
4. प्रतिमुखसन्ध्यङ्गानि कानि? सोदाहरणं लिखत।
5. साङ्गं विमर्शसन्धेः लक्षणनिर्देशं कुरुत।
6. नायकसात्त्विकगुणाः के? तेषामुदाहरणानि कानि।
7. पञ्च कार्यावस्थाः काः? सयुक्तिकं निरूपयत।
8. अष्टविधश्रृङ्गारनायिकानां लक्षणानि स्पष्टयत।
9. व्यायोग-समवकार-डिमानां लक्षणं सोदाहरणं लिखत।
10. दशरूपकोक्तं रसस्वरूपमाविष्कुरुत।

Directorate of Distance Education
ACHARYA FIRST YEAR ANNUAL EXAMINATION- MAY, 2014
Paper 3:: SAHITYA

Time : 3 hrs.]

(ध्वन्यालोके - १,२,४ उद्योतौ)

[Max. Marks: 100

(Note: Write all answers in ANSWER paper only)

सूचना - पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः। सर्वे समानाङ्काः।

5x20=100

1. ध्वन्यालोकस्य मङ्गलपद्यं व्याख्याय ध्वनित्रयं निरूपयत।
2. अलङ्कारेषु ध्वनेरन्तर्भावं निराकुरुत।
3. वाच्य प्रतीयमानयोः भेदान् सोदाहरणं निरूपयत।
4. प्रतीयमानार्थस्य महत्त्वम् आनन्दवर्धनदिशा निरूपयत।
5. विवक्षितान्यपरवाच्यध्वनेः भेदान् स्पष्टयत।
6. को नाम सम्वादः? सः कतिविधः? सोदाहरणं निरूपयत।
7. ध्वनिकारिकां समग्रतया व्याख्यात।
8. ध्वन्यभाववादान् सप्रपञ्चं विशदयत।
9. रसध्वनि-रसवदलङ्कारयोः भेदं दर्शयत।
10. अलङ्कारजगति आनन्दवर्धनस्य स्थानं निरूपयत।

Directorate of Distance Education
ACHARYA FIRST YEAR EXAMINATION- MAY, 2014
Paper 4:: SAHITYA

(वेणीसंहारनाटकम्, नैषधीयचरिते द्वितीयसर्गः, चित्रमीमांसायाम् उपमाप्रकरणान्तम्)

Time : 3 hrs.]

[Max. Marks: 100

(Note: Write all answers in ANSWER paper only)

'क' विभागः (वेणीसंहारम्)

I. यथेच्छं पञ्च प्रश्नान् उत्तरत।

5x10=50

1. वेणीसंहारनाटकस्य मङ्गलपद्यं व्याख्यात।
2. " स्वास्था भवन्तु मयि जीवति " अस्य भावं स्पष्टयत।
3. मथ्नामि कौरवशतं..... इत्यस्य तात्पर्यं स्पष्टयत।
4. पञ्चग्रामाः के? कः पञ्चग्रामान् इच्छति स्म?
5. दुर्योधनस्य चरित्रचित्रणं कुरुत।
6. द्रोणाचार्यस्य मरणे तस्य पुत्रस्य कोपं वर्णयत।
7. वेणीसंहारे अङ्गीरसं स्पष्टयत।
8. वेणीसंहारस्य नामकरण सार्थकतां निरूपयत।
9. प्रथमाङ्कस्य कथासारं लिखत।
10. भीमस्य चरित्रचित्रणं कुरुत।

'ख' विभागः (नैषधीयचरितम्)

II यथेच्छं त्रीन प्रश्नान् समाधत्त।

3x10=30

1. हंसोक्तदिशा दमयन्तीं वर्णयत।
2. कुण्डिननगरीं वर्णयत।
3. हंसः नलं किम् उवाच।
4. श्रीहर्षस्य कविताचातुर्यं वर्णयत।
5. हंसः प्रत्युपकारं कथं ददाति? वर्णयत।

III द्वौ प्रश्नौ समाधत्त।

2x10=20

1. उपमादोषापवादान् प्रदर्शयत।
2. उपमालक्षणान्तरं विमृशत।
3. उपमालक्षणं परिष्कुरुत।
4. उपमाभेदान् सोदाहरणं स्पष्टयत।

○○○

Directorate of Distance Education
ACHARYA FIRST YEAR EXAMINATION- MAY, 2014
Paper 5:: SAHITYA

(कादम्बरी-कथामुखम्, नीलकण्ठविजयचम्पू (प्रथमाश्वासः))

Time : 3 hrs.]

[Max. Marks: 100

(Note: Write all answers in ANSWER paper only)

क-विभागः (नीलकण्ठविजयचम्पूः)

I पञ्च प्रश्नान् समाधत्त।

5x10=50

1. चम्पूकाव्येषु नीलकण्ठविजयस्य स्थानं निरूपयत।
2. अमरावतीं यथाकाव्यं विवृणुत।
3. इन्द्रस्य उत्कृष्टतां निरूपयत।
4. दुर्वासोमहर्षिं यथाकाव्यं वर्णयत?
5. राक्षसानामाक्रमणं विशदयत।
6. इन्द्रस्य मनः स्थितिं कीदृशीति वर्णयत।
7. असुरभटानां जयप्रकारं वर्णयत।
8. लभ्यते श्रुतिपाठशुष्कवदता-ससन्दर्भं व्याख्यात।
9. कति कवयः कति कृतयः-इति पद्यं विशदयत।
10. प्रथमाश्वासस्य कथासारं लिखत।

ख-विभागः (कादम्बरी)

II त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः।

3x10=30

1. रजोजुषे जन्मनि सत्त्ववृत्तये ..... इति पद्यं व्याख्यात।
2. वैशम्पायनजन्मवृत्तान्तं लिखत।
3. बाणभट्टस्य गद्यशैलीं निरूपयत।
4. हारीतं वर्णयत।
5. अगस्त्याश्रमं वर्णयत।

III द्वौ प्रश्नौ समाधत्त।

2x10=20

1. शुद्रकं वर्णयत।
2. जाबाल्याश्रमं वर्णयत।
3. विन्ध्याटवीं वर्णयत।
4. शुद्रक सभामण्डपं वर्णयत।

○○○